

Vergaderjaar 2015–2016

30 234

Toekomstig sportbeleid

Nr. 140

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2015

Tijdens het Wetgevingsoverleg Sport van 27 oktober 2014 (Kamerstuk 34 000 XVI, nr. 32) heb ik toegezegd u, mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken, een brief te sturen over het gebruik van buitenruimte voor verschillende buitensporten. Met deze brief geef ik aan deze toezegging gehoor.

Met deze brief wordt tevens een toezegging van de Staatssecretaris van EZ afgedaan. Tijdens het AO Natuurbeleid d.d. 2 oktober 2014¹ heeft de Staatssecretaris toegezegd de directeur van Staatsbosbeheer in gesprek te laten gaan met de initiatiefnemers van de petitie voor het redden van de buitensport; Bart Brentjens, Anky van Grunsven en Stephan van den Berg en de Kamer te informeren over het resultaat van dit gesprek. Verderop in deze brief wordt hierop nader ingegaan.

Sporten en bewegen in de openbare ruimte

Steeds meer mensen sporten en bewegen in de openbare ruimte. Uit de Rapportage sport 2014 van het Sociaal en Cultureel Planbureau (bijlage bij Kamerstuk 30 234, nr. 118) blijkt dat 41% van de bevolking aangeeft te sporten in de openbare ruimte. Het aandeel van de bevolking dat gebruik heeft gemaakt van commerciële sportaccommodaties (23%), gemeentelijke binnensportaccommodaties (18%), sportvelden (17%) en zwembaden (17%) ligt duidelijk lager. Waar vroeger hardlopers nog werden nageroepen, zijn ze nu niet meer weg te denken uit het straatbeeld. Het is illustratief dat de meest beoefende sporten, hardlopen, fietsen en wandelen, vooral sporten zijn die in de openbare ruimte worden beoefend.

Naast een vorm van recreatie is sporten en bewegen ook belangrijk voor de gezondheid. Het sportbeleid heeft zich in de afgelopen jaren dan ook

¹ Verslag AO Natuurbeleid, Kamerstuk 33 576, nr. 20, vastgesteld op 20 november 2014

verbreed tot sport- en beweegbeleid. Voor het beleid is sport steeds vaker een middel om verbetering van leefstijl en gezondheid te bereiken. Daarom krijgen sport en bewegen steeds meer aandacht vanuit de overheid. Diverse gemeenten en maatschappelijke organisaties hebben al initiatieven opgestart om de Nederlanders, jong en oud, aan het bewegen te krijgen. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- De Friesland zorgverzekeraar die het initiatief heeft opgestart «Actief met de Friesland zorgverzekeraar». Dit initiatief is gericht op bewegen in het groen met als doel gezondere Nederlanders en een betaalbare zorgpremie.
<http://www.actiefmetdefriesland.nl/>
- In januari 2015 is de Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) door het Ministerie van VWS opgericht (Kamerstuk 34 080). Deze stichting is een vervolg op het convenant «Gezond Gewicht» (bijlage bij Kamerstuk 31 899, nr. 15) en zet zich in om, samen met scholen, ouders, sportverenigingen, bedrijven, overheden en zorgverleners, een wereld te creëren waarin kinderen opgroeien met een gezond beeld van voeding en beweging. Al meer dan 83 gemeenten gebruiken de JOGG-aanpak. <https://jongerenopgezondgewicht.nl/>
- In gemeente Nijkerk is het Buurtsportteam Nijkerk Sportief en Gezond actief. De buurtsportcoaches van het team ondersteunen lokale initiatieven om de Nijkerkse bevolking meer in beweging te laten komen. Ook organiseren de buurtsportcoaches zelf activiteiten en ondersteunen ze scholen, sportverenigingen, kinderdagverblijven en andere organisaties op hun route naar een actievere en gezondere leefstijl. <http://www.nijkerksportiefengezond.nl/>

Dit zijn slechts enkele van de vele activiteiten die worden ontplooid. Deze voorbeelden in ogenschouw nemend laten zien hoe belangrijk het is dat de openbare ruimte aantrekkelijk, veilig en beweegvriendelijk is ingericht. Het gaat hierbij onder andere om brede stoepen, voldoende en veilige fietspaden en de aanwezigheid van groen, speelplekken en trapveldjes. De Taskforce «belemmeringen sport en bewegen in de buurt» heeft in 2013 geconcludeerd dat er nog veel kansen zijn om de openbare ruimte beweegvriendelijker in te richten. Dit is primair een lokale verantwoordelijkheid. Ik ondersteun gemeenten en lokale professionals om met het thema aan de slag te gaan onder andere door via het Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB) goede voorbeelden en kennis te verzamelen en verspreiden. Deze kennis en goede voorbeelden zijn beschikbaar via de website: <http://www.nisb.nl/doen/goede-voorbeelden/ruimte-voor-bewegen.html>.

Georganiseerde buitensport

Diverse buitensportbonden zetten zich met sportkoepel NOC*NSF en NISB in voor het belang van buitensport. Georganiseerde buitensporten zijn bijvoorbeeld wandelen, fietsen, paardrijden, skaten en mountainbiken. Ik vind het van belang dat er voldoende en toegankelijke natuur en buitengebied is voor beoefenaars van buitensporten. Aangezien het beheer en onderhoud van buitenruimte kosten met zich mee kan brengen vind ik het begrijpelijk dat terreinbeheerders in sommige gevallen vergoedingen vragen voor het gebruik van natuurgebieden. Uiteraard binnen redelijke grenzen. Het is aan de verschillende groepen buitensporters om hier afspraken met terreinbeheerders over te maken.

Er is geen overzicht beschikbaar van gebieden in Nederland die al dan niet toegankelijk zijn voor buitensport en/of waarvoor betaald moet worden. Het past niet in de huidige verantwoordelijkheidsverdeling tussen rijksoverheid en decentrale overheden en/of landbeheerders om hierover (gedetailleerde) informatie bij te houden. Wel zijn er gesprekken gevoerd

en nog gaande tussen verschillende bonden en beheerders over de vraag hoe het gebruik, het beheer en onderhoud van wandel-, fiets- en ruitersporen in de toekomst het beste georganiseerd kunnen worden. De Staatssecretaris van EZ heeft naar aanleiding van gevoerde gesprekken een brief van de Algemeen Directeur van het NOC*NSF ontvangen. In deze brief, die ik u hierbij doe toekomen², staat dat er op landelijk niveau afspraken gemaakt zullen worden over samenwerking in natuurgebieden en over concrete acties en pilots. Uit deze brief blijkt dat de diverse betrokken partijen zelf het heft in handen hebben genomen om natuur en sporten op een goede manier te combineren en bewegen te stimuleren en in te zetten voor het verbeteren van de gezondheid van de Nederlandse bevolking. De Staatssecretaris en ik waarderen de inzet van alle betrokken partijen op dit front.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl